

SOUČASNÉ ČESKÉ SLOVNÍKY

Milena Nosková

Pedagogická fakulta, Česke Budějovice

UDK 811.162.3'374'373.43

Príspevek najprej obravnava kratko charakteristiko izbranih sodobnih čeških slovarjev in besedni zaklad kot podsistem, katerega enote so besede in besedne zveze. Besedni zaklad se nenehno spreminja in razvíja. Del članka je tudi opis nekaterih neologizmov, tj. novih besed, besed z novimi pomeni ali besed s semantičnim premikom.

leksikografija, slovarji, besedni zaklad, semantika, neologizmi

Firstly, the paper gives a brief description of selected dictionaries of contemporary Czech, then it explores vocabulary as a subsystem consisting of words and phrases. Vocabulary is subject to continual development and change. Attention will be also given to neologisms, i.e. new words; words with new meanings; or words with a semantic shift.

lexicography, dictionaries, vocabulary, semantics, neologisms

Předmětem našeho zájmu bude česká slovní zásoba, a to z lexikografického hlediska. Lexikografie je aplikovaný lingvistický úsek, jazykovědný obor zabývající se popisem slovní zásoby, sestavováním slovníků. Lze uvést jednu z definic slovníku (Filipec 2010: 394): »souborné zpracování jednotek lexikální zásoby v heslech, zpravidla abecedně řazených; knižní příručka s tímto souborem.«

Následuje pojednání o vybraných českých slovnících současnosti, tj. vydaných v rozmezí let 1998 až 2010 a jejich stručná charakteristika. Poté navazuje část zaměřená na sémantický vývoj některých lexikálních jednotek, neboť se jedná o jednu z tendencí lexika.

Slovník české frazeologie a idiomatiky

Slovník byl vydán v Praze, v nakladatelství LEDA, v roce 2009. Jedná se o druhé, revidované a doplněné vydání. Dílo se snaží o všestranný popis frazeologie. Ve slovníku najdeme skutečně užívané formy, spisovné i nespisovné. Obsahem slovníkového hesla je kontext užívání frazému, jeho význam a funkce a příkladová část. Frazémy s vyšší frekvencí jsou doprovázeny ekvivalenty ve čtyřech jazycích. Tento čtyřdílný *Slovník české frazeologie a idiomatiky* (SČFI) pokrývá celou českou frazeologii. Na závěr každého dílu abecedně řazeného výkladového slovníku je přidán Sémantický rejstřík (onomaziologický slovník). Součástí každého dílu je předmluva a odborná studie vztahující se k dané frazeologické oblasti. Slovník plní především tyto úkoly:

[...] a) má být referenční příručkou pro ověření a zjištění příležitostné i systematické, b) má být zdrojem poučení vedoucím k aktivnímu užívání výrazu, c) má sloužit domácímu i zahraničnímu uživateli k zjištění a studiu vztahů vždy mezi dvěma, popř. i více sledovanými jazyky, d) systematickým popisem české idiomatiky a frazeologie zachycuje a v rámci možnosti i stabilizuje její současný stav; přihlédnutím k variantám starším i novějším dává i určitou představu jak o silné proměnlivosti celé oblasti, tak i o jejím vývojovém dynamismu. (SČFI 2009: 13–14)

Slovník české frazeologie a idiomatiky 1. Přirovnání

Hlavní redakce: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc., PhDr. Jaroslav Machač.

Autorský kolektiv: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., PhDr. Kamila Filipová, PhDr. Jan Holub, doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc., PhDr. Ladislav Janský, Jiřina Luttereová, PhDr. Jaroslav Machač, Vladimír Mejstřík, Jiřina Sedláková, PhDr. Alena Trnková, Vlasta Šustalová, PhDr. Zdeněk Švamberk, PhDr. Emil Vejvoda, PhDr. Jaroslav Zima, CSc.

Tento první díl *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* je věnován přirovnání, tj. frazémům, které obsahují komponent *jako/jak* (*být zpcený jako myš, mít drápy jako kocour, stát někde jako svatý na mostě, být kudrnatý jako ovce*).

Slovník české frazeologie a idiomatiky 2. Výrazy neslovesné

Hlavní redakce: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc., PhDr. Jaroslav Machač.

Autorský kolektiv: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., PhDr. Vlasta Červená, PhDr. Miloslav Churavý, PhDr. Jaroslav Machač, Vladimír Mejstřík.

Tento druhý díl *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* se věnuje několika méně obsáhlým oblastem frazeologie, a to zejména výrazům jmenným, adverbialním a všem typům gramatických frazémů. Zahrnuje frazémy jako například *v návalu radosti, předpotopní názory, ožehavý problém, s ohledem na, jen aby, slaměný vdovec, jáma lvová, jakž takž*.

Slovník české frazeologie a idiomatiky 3. Výrazy slovesné

Hlavní redakce: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc., PhDr. Jaroslav Machač.

Autorský kolektiv: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., PhDr. Jan Holub, doc. PhDr. Jiří Hronek, CSc., PhDr. Miloslav Churavý, PhDr. Jaroslav Machač, PhDr. Alena Trnková.

Třetí díl *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* se zaměřuje na frazémy slovesné povahy, které jsou zároveň kolokačními frazémy, jako například *sekat dobrotu, mít pevnou půdu pod nohama, foukat někomu do polívky, chytat se stébla, nesmět někomu na oči, koledovat si o pár facek, chodit spát se slepicemi, udělat něco levou zadní, volat někoho na kobereček*.

Slovník české frazeologie a idiomatiky 4. Výrazy větné

Hlavní redakce: prof. PhDr. František Čermák, DrSc.

Autorský kolektiv: prof. PhDr. František Čermák, DrSc., PhDr. Jan Holub, PhDr. Renata Blatná, CSc., Mgr. Marie Kopřivová, Ph.D.

Poslední část čtyřdílného *Slovníku české frazeologie a idiomatiky* zachycuje soudobou českou frazeologii a idiomatiku se zaměřením na větné typy. Nový čtvrtý díl SČFI je založen na datech obsažených v Českém národním korpusu. Orientuje se na ustálené výrazy v podobě věty. Obsahuje ustálené idiomatické věty, ustálená spojení, propoziční frazémy a idiomy, například *Podle sebe soudím tebe. U souseda všechno lepší. Leze na něj spaní. Soused za přítele stojí. To jsou jenom těšínská jablíčka. Pomluva klíčovou dírkou prochází. Je kost a kůže. To zrovna. V tom je jádro pudla. Než by řek švec.*

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky

Hlavní redakce: PhDr. Josef Filipec, CSc., prof. PhDr. František Daneš, DrSc., PhDr. Jaroslav Machač, Vladimír Mejstřík.

Autorský kolektiv: PhDr. Vlasta Červená, PhDr. Josef Filipec, CSc., PhDr. Františka Havlová, PhDr. Václava Holubová, PhDr. Miloslav Churavý, PhDr. Libuše Kroupová, CSc., PhDr. Jaroslav Machač, Vladimír Mejstřík, Jiří Mudra, PhDr. Eva Pokorná, PhDr. Běla Poštoľková, CSc., PhDr. Zdeňka Sochová, CSc., PhDr. Nad'a Svozilová, CSc., PhDr. Miloslava Knappová, CSc.

Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost (s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky) byl vydán v Praze, v nakladatelství Academia, v roce 2010 ve třetím vydání. Normativní výkladový *Slovník spisovné češtiny* podává komplexní lexikografický popis téměř 50 000 slov současné češtiny s přihlédnutím k vývoji jazyka i společnosti. Součástí heslového odstavce je poučení o pravopise a výslovnosti slov, o jejich deklinaci, u přejatých lexikálních jednotek lze najít zmínku i o jejich původu. Slova jsou charakterizována z hlediska stylového zařazení, z hlediska frekvence a časového zařazení. Vedle spisovného jazyka jsou uvedena také slova zařazená do obecné češtiny, slova slangová, slova zastarávající. Uživatel se seznámí s výklady slovních významů včetně terminologických a frazeologických, součástí je také exemplifikace. K slovníku jsou přidány přílohy, které podávají přehled o tvoření slov v češtině, dále soupis rodných jmen a příjmení, rejstřík zeměpisných jmen, zkratk a značek. Př. *slovanština*, -y ž 1. *předpokládané společné východisko slovanských jazyků*, *praslovanština* 2. *někt. ze slovanských jazyků: církevní slovanština* (Filipec 2010: 394).

Tezaurus jazyka českého: slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných

Autorem tohoto slovníku je prof. PhDr. Aleš Klégr. Slovník byl vydán v Nakladatelství Lidové noviny v Praze roku 2007.

Tematický tezaurus je druh slovníku, který řadí slovní jednotky nikoli abecedně, ale podle významu. Jedná se o nový pojmový neabecední slovník českého jazyka a dle slov autora (Klégr 2007: 12) bylo záměrem zrealizovat tezaurus, který by byl onomaziologickým protějškem k výkladovému *Slovníku spisovného jazyka českého* (1960–1971) a jeho předchůdci *Příručnímu slovníku jazyka českého* (1935–1957). Tezaurus se podobá slovníku synonym, jeho záběr je však mnohem širší. Podává souhrnný popis slovní zásoby jazyka prostřednictvím systému 885 pojmových hesel. Každé heslo zachycuje příslušný pojem pomocí slov různých slovních druhů a z různých úhlů pohledu. Na rozdíl od abecedního slovníku, který popisuje význam slov, tezaurus ukazuje, jakými slovy lze daný význam vyjádřit. *Tezaurus jazyka českého* se skládá z vlastního slovníku a z rejstříku. Tezaurus poskytuje kromě synonym celou škálu přístupů k zachycení zamýšleného významu nabízí pohledy z různých úhlů prostřednictvím výrazů významově nadřazených, podřazených, paralelních, opačných, kauzálně spjatých a mnoha dalších.

Slovník českých synonym a antonym

Slovník vytvořil autorský kolektiv pracovníků společnosti Lingea s. r. o. a vydalo jej nakladatelství Lingea s. r. o. v roce 2007. Tento slovník je určen všem uživatelům jazyka, kteří si chtějí rozšířit slovní zásobu a kteří se chtějí vyhnout opakování stále stejných slov v textu či v mluveném projevu. Toto lexikografické dílo patří mezi nejrozsáhlejší slovníky svého druhu, lze v něm nalézt 33 000 hesel se 120 000 synonymy, 23 000 antonymy a 1500 kolokacemi a frazémy (*Slovník českých synonym a antonym* 2007: 3).

Slovní zásoba se neustále mění zejména v souvislosti s vývojem společnosti a jednou ze změn je i vznik nových slov, event. sémantický posun u stávajících lexikálních jednotek. Slovní zásoba jazyka představuje subsystém, jehož jednotkami jsou slova a slovní spojení. Vnitřním vztahům mezi jazykovými, resp. lexikálními jednotkami a širším jazykovým souvislostem se věnují další disciplíny, jako například lexikální sémantika, etymologie, onomastika, stylistika apod. Předmětem této části příspěvku bude lexikálně-sémantický popis vybraných lexémů. Lexikální sémantika studuje významovou stránku lexikálních jednotek, samotný lexikální význam však není jednoduché definovat. V podstatě lze říci, že se jedná o jazykově vyjádřený odraz pojmenovávané skutečnosti, o myšlenkový obsah vyjádřený jazykovým znakem (Filipec 2010: 527). Rozlišují se dvě složky lexikálního významu:

1. pojmová (nacionální, kognitivní, věcná) – vyjadřuje vztah k denotátu znaku,
2. pragmatická – konotace, představuje vedlejší významové rysy lexému, například postojové, estetické, expresivní (Cvrček a kol. 2010: 70).

Slovní zásoba se neustále proměňuje a vyvíjí, některá slova jsou z užívání vytlačována, zastarávají, dostávají se na periferii lexikálního systému, na druhé straně vznikají nové jazykové jednotky. Tento proces je především odrazem společenského vývoje, je ovšem také způsoben vnitřním jazykovým vývojem, změnami v systému pojmenování, v slovtvorných strukturách apod (Hauser 1980: 44).

Dále se zaměříme především na neologismy, tj. nová slova, slova s novými významy či na slova, u nichž došlo k sémantickému posunu. K mnohým neologismům se dotvořila další nová odvozená slova, případně se užívání některých neologismů rozšířilo i do sféry kulturní, publicistické apod. V současné lexikologii se setkáváme s tzv. *neosémantizací*, což znamená, že ke konkrétům přibývá abstraktní význam. Tento jev souvisí především s novými reáliemi, s potřebou pojmenovat novou realitu. Často se jedná o přejímky.

Materiálově vycházíme ze slovníku *Nová slova v češtině. Slovník neologismů* (Martincová a kol. 1998) a *Nová slova v češtině. Slovník neologismů 2* (Martincová a kol. 2004). Tento slovník zachycuje především neologismy, tzn. nově utvořené nebo převzaté jazykové znaky, které vznikají z potřeby pojmenovat něco nového (Kraus 2009: 551). Vybrali jsme výrazy, které souvisejí s novými formami komunikace, s obory, jako je výpočetní technika, současný životní styl, i životní prostředí. Ne vždy se jedná o slova nově vzniklá v poslední době. Při srovnávání významů také vycházíme ze *Slovníku spisovné češtiny* (2010) a v případě přejatých lexémů z *Nového akademického slovníku cizích slov A–Ž* (2009).

Adjektivum *čitelný* má dnes tyto významy: 1. který lze přečíst (Filipec 2010: 50); jasný, srozumitelný, průhledný: volby málo čitelné pro občany; zkušenosti beze slov, a přece čitelné; dobře čitelný politik (Martincová 1998: 59). V případě této jednotky se projevila neosémantizace ve smyslu přibývání abstraktního významu k původnímu konkrétnímu významu.

U substantiva *adresa* najdeme následující významy: 1. údaj na dopise nebo zásilce obsahující jméno příjemce a místo dodání: napsat adresu, zpáteční adresa, 2. údaj jména a bydliště: dát mu svou adresu, zmýlit se v adrese, 3. číslo nebo symbol odkazující na místo v paměti počítače (Filipec 2010: 16); 1. poč. elektronický kód, který odkazuje na místo uložení či určení dat v paměti počítače: data jsou uložena v adresách, paměťová adresa, správa adres v síti, 2. poč. (v elektronické poště) údaj identifikující příjemce i odesílatele: elektronická adresa, e-mailová adresa (Martincová 1998: 25); poč. údaj identifikující umístění webové stránky na Internetu, umožňující její vyhledání: internetová adresa, webová adresa, webovská adresa (Martincová 2004: 31).

Adjektivum *přátelský* má následující významy: 1. k přítel, k přátelství: přátelská dvojice, přátelský (sportovní) zápas, 2. mezi přáteli obvyklý, kamarádský: přátelské prostředí, přátelská pomoc, přátelský dopis (Filipec 2010: 320); odpovídající požadavkům, potřebám někoho, něčeho, příznivý, kladně se projevující: ekologicky přátelský způsob využívání deštného pralesa, uživatelsky přátelské produkty, uživatelsky přátelský program (Martincová 1998: 231, 317). Neosémantizaci lze spatřit ve vlastnosti produktu umožňující uživateli snadné a lehké užívání (Janovec 2007: 60).

Substantivum *recyklace* je definováno následujícím způsobem: tech. opětné využití, recyklování: recyklace asfaltu, betonu, recyklace jaderného paliva (Kraus 2009: 685). Podobnou definici tohoto lexému bez sémantického posunu najdeme též ve Slovníku neologismů: opětovné zpracování, zpracovávání použitých materiálů, výrobků apod. ve výrobním procesu k získání znovupoužitelných materiálů: recykla-

ce papíru, recyklace umělých hmot, recyklace energií, závod na recyklaci obalů, technologie recyklace použitých baterií (Martincová 1998: 243); nové, další využití něčeho z minulosti, něčeho starého: recyklace myšlenek vyznačujících se stále menší objemností (Martincová 2004: 384). Ke konkrétnímu významu přibyl i význam abstraktní.

U substantiva *lustrace* najdeme následující vysvětlení: zjišťování osobních údajů: lustrace kandidátů pro volby, lustrace poslanců (Filipec 2010: 169); 1. náhled do nějakého registru s cílem zjistit nějaká fakta: lustrace poslanců, 2. výsledek lustrování: zjistit pozitivní lustraci (Kraus 2009: 492); 1. práv. na zákonném základě prověřování osob působících ve vymezených vedoucích a veřejných funkcích: zákon o lustracích, negativní výsledek lustrace je předpokladem pro výkon státní funkce, 2. výsledek lustrace (ve významu 1): negativní lustrace, pozitivní lustrace (Martincová 1998: 146); prověřování, prověření, kontrola něčeho (nový význam): lustrace sbírek muzeí a galerií by měla být dokončena v červnu příštího roku, poplatek za lustraci vozu hradí zájemce o vozidlo (Martincová 2004: 235).

U substantiva *veřejnost* nalezneme tyto významy: 1. souhrn všech jedinců určitého společenství, společnost, občané: služba veřejnosti, světová veřejnost, 2. veřejné prostředí: vystoupit na veřejnosti (Kraus 2010: 488); určovaný člen slovního spojení mající význam okruhu osob se stejným vztahem k něčemu, např.: lékařská veřejnost, vědecká veřejnost, šachová veřejnost, uživatelská veřejnost, voličská veřejnost, podnikatelská veřejnost. Tento výraz jako člen multiverbivovaných pojmenování se užívá velmi často. Věcný význam je vyjádřen určujícím adjektivem. (Martincová 1998: 321)

Adjektivum *zelený* je charakterizováno tímto způsobem: mající barvu jako čerstvá tráva, jehličí apod.: zelené listí, zelené louky, zelené oči (Filipec 2010: 563); jsoucí členem hnutí nebo strany s ekologickým programem: zelený politik, zelená turistika (turistika, jejíž aktivity jsou spjaty s přírodou, krajinou a venkovským prostředím), zelený most: místo, stavba (most, tunel) umožňující bezpečný přesun, migraci živočichů (Martincová 2004: 548–549). V tomto případě se jedná o posunutí významu ve smyslu ohleduplný k životnímu prostředí.

Substantivum *scéna* má následující významy: 1. jeviště: divadelní scéna, 2. divadlo: malé scény, 3. divadelní, jevištní apod. výstup: alegorická scéna na plese, 4. hádka, výstup: manželské scény, ztropit scénu (Filipec 2010: 378); 1. jeviště (divadla): vystoupit na scéně, potlesk na otevřené scéně v průběhu představení, 2. divadlo (jako instituce i jako budova): Nová scéna Národního divadla, 3. divadelní (též filmový) jevištní výstup, 4. nechutný výstup, projev, hádka, spor: trapná scéna, vyvolávat scény, 5. publ. oblast veřejného působení, její účastníci: nová tvář na hudební scéně, názorové střety politické scény (Kraus 2009: 716); scéna např. politická- politické síly, jejich uskupení, politika: objevit se na politické scéně (Martincová 1998: 214).

Verbum *artikulovat* představuje tyto významy: 1. pohyby mluvidel tvořit hlásky, vyslovovat: správně artikulovat hlásky, 2. zřetelně vyjadřovat: artikulovat problémy (Filipec 2010: 21); 1. lingv. tvořit, vyslovovat hlásky: správně artikulovat, 2. vyslovit, formulovat: artikulovat myšlenku (Kraus 2009: 76); (z)formulovat, vyjadřovat, podat

zřetelně myšlenku, názor apod.: artikulovat požadavek, artikulovat problémy, neuměl souvisle veřejné prostředí: vystoupit na veřejnosti (Filipec 2010: 488); určený člen slovního spojení mající význam okruhu osob se stejným vztahem k něčemu, např.: lékařská veřejnost, vědecká veřejnost, šachová veřejnost, uživatelská veřejnost, voličská veřejnost, podnikatelská veřejnost. Tento výraz jako člen multiverbizovaných pojmenování se užívá velmi často. Věcný význam je vyjádřen určujícím adjektivem. (Martincová 1998: 321)

V souvislosti s novými reáliemi se v 90. letech minulého století česká slovní zásoba obohacovala přejímkami z cizích jazyků. Jako příklad lze uvést lexém *image*: představa, obraz osoby, věci nebo jevu často záměrně pěstovaný s cílem získat úspěch, ekon. dobré jméno určitého výrobku, podniku, obchodní značky, psych. psychický otisk reality subjektivně přepracovaný do formy dojmu, obrazu skutečnosti (Kraus 2009: 338); 1. pověst, renomé: nehodilo se to k zavedené písničkářově image, reformy změnilo image strany, 2. vnější podoba něčeho: pošta změnila jen image přepážek, budování dobrého jména firmy zůstalo u image (Martincová 1998: 111–112); vztahující se k image (pověsti, renomé), vytvářející, zabezpečující image někomu: mnoho lidí trpí tím image problémem (Martincová 2004: 170).

Substantivum *promotion* znamená: propagace, reklama, propagační kampaň (zvláště při uvedení nového výrobku na trh): propagace nového výrobku, propagace nové desky (Kraus 2009: 657); propagace (výrobku, akce apod.), propagační kampaň: sehnat peníze na masivní promotion, promotion probíhala v závěru roku (Martincová 1998: 227); vztahující se k podpoře prodeje (nového) výrobku, služby, k tomu určený, jí se zabývající, promoční: realizovat v marketech promotion akce, promotion agentura, promotion dárek (Martincová 2004: 352).

V případě verba *brázdit* nalezneme ve slovníku následující významy: 1. dělat rýhy, brázdy, 2. přen. kniž. loď brázdí moře (pluje po něm), letadlo, pták brázdí vzduchem (letí) (Kraus 2010: 36); poč. prohlížet, procházet webové stránky, surfovat po Internetu (Martincová 2004: 63).

I v případě substantiva *singl* lze také hovořit o sémantickém posunu. Ve *Slovníku spisovné češtiny* najdeme následující vysvětlení: sport. V tenisu: hra jedné dvojice, (jezdit) v singlu (při veslování): sám (Filipec 2010: 387); 1. sport. (v tenisu) hra jedné dvojice, dvouhra, 2. (ve vodním sportu) loď pro jednu osobu, 3. hovor. malá gramofonová deska s nahrávkou jedné písně na každé straně, 4. nahrávka jedné písně, skladby (Kraus 2009: 730); kdo žije sám, osamoceně (Martincová 1998: 270).

Obsahem druhé části tohoto příspěvku je charakteristika významu vybraných lexémů na základě popisu v současných českých lexikografických příručkách, tedy z hlediska současného, synchronního stavu jazyka.

Bibliografie

- CVRČEK, Václav a kol., 2010: *Mluvnice současné češtiny 1*. Praha: Karolinum.
 ČERMÁK, František a kol., 2009a: *Slovník české frazeologie a idiomatiky. 1, Přirovnání*. Praha: LEDA.
 ČERMÁK, František a kol., 2009b: *Slovník české frazeologie a idiomatiky. 2, Výrazy neslovesné*. Praha: LEDA

- ČERMÁK, František a kol., 2009c: *Slovník české frazeologie a idiomatiky. 3, Výrazy slovesné*. Praha: LEDA.
- ČERMÁK, František a kol., 2009d: *Slovník české frazeologie a idiomatiky. 4, Výrazy větné*. Praha: LEDA.
- FILIPEC, Josef, ČERMÁK, František, 1985: *Česká lexikologie*. Praha: Academia.
- FILIPEC, Josef a kol., 2010: *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s Dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Praha: Academia.
- HAUSER, Přemysl, 1980: *Nauka o slovní zásobě*. Praha: SPN.
- JANOVEC, Ladislav, 2007: K projevům jazykových vývojových tendencí v současné češtině. *Naše řeč* 90/2. 59–60.
- KARLÍK, Petr a kol., 1995: *Příruční mluvnice češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- KLÉGR, Aleš, 2007: *Tezaurus jazyka českého: slovník českých slov a frází souznačných, blízkých a příbuzných*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- KRAUS, Jiří a kol., 2009: *Nový akademický slovník cizích slov A–Ž*. Praha: Academia.
- MARTINCOVÁ, Olga a kol., 1998: *Nová slova v češtině. Slovník neologismů*. Praha: Academia.
- MARTINCOVÁ, Olga a kol., 2004: *Nová slova v češtině. Slovník neologismů 2*. Praha: Academia.
- Slovník českých synonym a antonym*, 2007. Brno: Lingea.